

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2948/2020
16.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић, Гордане Комненић, Јасминке Станојевић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марко Петковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Ливијан, адвокат из ..., ради неоснованог обogaћења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гж 733/18 од 12.02.2020. године, у седници одржаној 16.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ, одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гж 733/18 од 12.02.2020. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Зрењанину Гж 733/18 од 12.02.2020. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П 1350/17 од 29.08.2018. године и предмет **ВРАЊА** првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 1350/17 од 29.08.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име неоснованог коришћења дела њене парцеле .. њива „ВВ“ уписана у ЛН .. КО ... и то у делу који се налази непосредно уз парцелу тужене праволинијског троугла укупне површине 131м² за период од 10 година, исплати 295.500,00 динара, са законском затезном каматом од 15.03.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој исплати парничне трошкове у износу од 36.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Гж 733/18 од 12.02.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је одбијена и првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев парничних странка за досуду трошкова парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с`тим што је предложила да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној на основу члана 404. ЗПП.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 и 87/18), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати

ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиле прописани чланом 404. ЗПП, имајући у виду да је исказано правно схватање у нижестепеним одлукама по питању савесности државине различито од постојеће судске праксе, на шта указују и наводи ревизије, услед чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су суседи. Тужилца је 2004. године са супругом купила кућу са гаражом, шупом и баштом уз кућу тужене. Приликом изласка геометра ради премера парцеле уочена су неслагања између фактичког и правног стања, поводом чега је покренута парница окончана правноснажном пресудом Основног суда у Зрењанину П 1764/15 од 15.03.2016. године којом је обавезана тужена да тужили преда у посед на слободно располагање заузети део катастарске парцеле .. њива „ВВ“ уписана у ЛН .. КО ... и то у делу који се налази непосредно уз парцелу тужене праволинијског троугла укупне површине 131м². Посед предметног дела парцеле тужена је предала тужили дана 15.04.2016. године, по пријему првостепене пресуде. Наиме, тужили је том приликом, на њен захтев предата чиста земља и претходно је повађено 5 стабала дуња, док је бетонска стаза на том спорном делу парцеле полупана. Тужба у овој правној ствари поднета је 30.10.2017. године са захтевом да тужена исплати тужили по основу неоснованог коришћења заузетог дела парцеле тужиле .. њива „ВВ“ уписана у ЛН .. КО ... висину постигнутих користи у периоду од 10 година уназад.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев налазећи да је тужена у утуженом периоду била савестан држалац у смислу члана 72. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, јер је све до доношења правноснажне судске одлуке Основног суда у Зрењанину П 1764/15 од 15.03.2016. године била у уверењу да је спорни део парцеле њен, па како је заузети део парцеле предала у посед тужили 15.04.2016. године, након пријема те пресуде, а пре подношења тужбе у овој правној ствари, то није дужна платити накнаду за њено коришћење сагласно члану 38. став 2. Закона о основама својинскоправних односа.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, чланом 72. став 2. и 3. Закона о основама својинскоправних односа (ЗОСПО) прописано је да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова и да се савесност државине претпоставља, док чланом 38. став 2. истог Закона да савесни држалац није дужан да плати накнаду за коришћење

ствари нити одговара за погоршање и пропаст ствари које су настали за време њеног савесног држања. Чланом 39. став 7. ЗОСПО прописано је да савестан држалац постаје несавестан од тренутка када му је тужба достављена али власник може доказивати да је савестан држалац постао несавестан и пре достављања тужбе.

Дакле, у смислу цитираних законских одредаба, произлази да је претпоставка савесности државине оборена самим истицањем захтева власника према држаоцу у смислу члану 39. став 7. ЗОСПО, али и пре тога уколико власник то докаже, па су нижестепени судови приликом оцене квалитета савесности државине тужене у смислу члана 72. став 2. ЗОСПО пренебрегли утврђење околности да је тужена у сваком случају постала несавесни држалац у погледу употребе заузетог дела парцеле тужиље од истицања (достављања) захтева тужиље према туженој за предају у државину у парници која је вођена и окончана пред Основним судом у Зрењанину.

С тим у вези, у конкретном није могло бити места за примену члана 38. став 2. ЗОСПО, већ члана 39. став 2. ЗОСПО који прописује да је несавестан држалац дужан (власнику) да надокнади вредност убраних плодова које је потрошио, отуђио или уништио, као и вредност плодова које је пропустио да убере. Код таквог стања закључак нижестепених судова да тужиља нема право на накнаду користи које је тужена имала услед коришћења дела парцеле тужиље у утуженом периоду заснован је на погрешној примени материјалног права што је имало за последицу да је изостало утврђење висине постигнутих користи (вредности плодова) тужене по наведеном основу, због чега су нижестепене пресуде морале бити укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, полазећи од примедби изражених у овом решењу, првостепени суд ће потпуно утврдити чињенично стање од кога зависи правилна примена материјалног права у погледу вредности плодова које су стечене коришћењем тужиљине непокретности од стране тужене као несавесног држаоца у утуженом периоду и поновно одлучити о тужбеном захтеву, имајућу посебно у виду да је захтев из члана 39. став 2. ЗОСПО, који је предмет ове парнице, облигационоправне природе и има се расправити по правилима стицања без основа, односно употребе туђе ствари у своју корист из члана 219. ЗОО, док моменат у ком је државина тужене постала несавесна треба расправити применом правила прописаних чланом 39. став 7. ЗОСПО.

На основу изложеног, одлучено је као у ставу другом изреке, применом члана 416. став 2. ЗПП.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић